

คําขจักรพงษ

สถานที่ตั้ง : ต.ดงพระราม อ.เมือง จว.ปราจีนบุรี

หน่วยทหารที่ตั้งอยุภายในคํา :

มทป.๑๒, ร.๒ รอ., ร.๒ พัน.๑ รอ., ร.๒ พัน.๒ รอ., ป.พัน.๒ รอ., พัน.สท.๑๒, รพ.คําขจักรพงษ

ประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งคํา :

พ.ศ. ๒๔๖๐ มีหน่วยทหารที่ตั้งขึ้นที่จังหวัดปราจีนบุรีเพียงหน่วยเดียว คือกรมทหารราบที่ ๑๙ ซึ่งตั้งอยุทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำปราจีนบุรี ที่บริเวณศาลากลางจังหวัดเก่า และที่โรงเรียนประจำจังหวัดปัจจุบัน นอกจากนี้ยังมีกองบัญชาการกองพลที่ ๙ ตั้งอยุที่จังหวัดฉะเชิงเทรา และกองทหารพรานตั้งอยุที่จังหวัดนครนายก ซึ่งต่อมาจอมพลสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้าจักรพงษภูวนารถ กรมหลวงพิษณุโลกประชานารถ เสนาธิการทหารบกในสมัยนั้นได้ทรงพิจารณาเห็นว่า การวางกำลังของหน่วยทหารในขณะนั้น ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ทางทหารบางประการ จึงโปรดให้ย้ายกรมทหารราบที่ ๑๙ มาตั้งทางฝั่งเหนือของแม่น้ำปราจีนบุรี โดยได้ทรงพิจารณาเลือกเอาบริเวณป่าดงดิบ (ดงพระรามในปัจจุบัน) เป็นที่ตั้งของหน่วยทหาร

พ.ศ. ๒๔๖๒ ได้โปรดเกล้าฯ ให้กรมทหารราบที่ ๙ กรมทหารปืนใหญ่ที่ ๙ และทหารพาหนะ (ทหารขนส่ง) เคลื่อนย้ายเข้าที่ตั้งแห่งนี้ ส่วนกรมทหารราบที่ ๑๙ ได้ยุบรวมกับกรมทหารราบที่ ๙ แล้วแปรสภาพเป็น กรมทหารราบที่ ๑๐

เมื่อหน่วยต่าง ๆ เข้าที่ตั้งเรียบริ้อย พระองค์ได้ทรงประกอบพิธีเปิดค่ายทหารแห่งนี้ ซึ่งเป็นค่ายทหารแห่งแรกของกองทัพก เมื่อ ๑๔ ตุลาคม ๒๔๖๒ และทรงประทานชื่อของค่ายว่า “ค่ายจักรพงษ์” โดยมีตราจักรกับกระบอง ซึ่งเป็นเครื่องหมายประจำพระองค์ เป็นสัญลักษณ์ของค่าย

พ.ศ. ๒๔๗๐ ภายหลังจัดตั้งค่ายจักรพงษ์เสร็จเรียบริ้อยได้ย้ายกองบัญชาการกองพลที่ ๙ และกองบัญชาการฝ่ายตะวันออกเฉียงใต้ จากที่ตั้งเดิมจังหวัดฉะเชิงเทรามาอยู่ที่ค่ายจักรพงษ์

พ.ศ. ๒๔๗๑ ได้เปลี่ยนชื่อกองพลที่ ๙ เป็น กองพลที่ ๒ ให้ขึ้นการบังคับบัญชากับกองทัพภาคที่ ๒ (นครราชสีมา) และเปลี่ยนชื่อกองบัญชาการฝ่ายตะวันออกเฉียงใต้ เป็น กองบัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๒ คงขึ้นการบังคับบัญชากับกองทัพภาคที่ ๒ (นครราชสีมา) รับผิดชอบพื้นที่จังหวัดปราจีนบุรี นครนายก และฉะเชิงเทรา

พ.ศ. ๒๔๙๐ ทางราชการได้ยุบมณฑลทหารบกที่ ๒ และได้จัดตั้งขึ้นใหม่ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๓ โดยปรับให้มณฑลทหารบกที่ ๒ และกองพลที่ ๒ มาขึ้นการบังคับบัญชากับกองทัพภาคที่ ๑ (กรุงเทพฯ) ครั้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้ขยายเขตรับผิดชอบของมณฑลทหารบกที่ ๒ ไปถึงจังหวัดชลบุรี ระยอง ตราด โดยให้ปฏิบัติงานร่วมกับกองพลที่ ๒ ตลอดมา จนกระทั่งยุบกองพลที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙ คงเหลือแต่มณฑลทหารบกที่ ๒ เท่านั้น พร้อมทั้งได้ปรับปรุงกำลังให้เหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่

พ.ศ. ๒๕๓๓ กองทัพบกได้มีคำสั่งให้เปลี่ยนนามหน่วยจาก มณฑลทหารบกที่ ๒ เป็น มณฑลทหารบกที่ ๑๒ จนถึงปัจจุบัน

หลักฐานการได้รับพระราชทานนามค่าย :

ไม่ปรากฏหลักฐาน